

Projekt

Gemensam omvärldsbevakning, informationsdelning samt
samlad lägesbild

Projektdirektiv

Samverkanscentralen och
Samverkansfunktionen

Dokumentinformation

Dokumentnamn	Projektdirektiv
Projektnamn	Delprojekt Gemensam omvärldsbevakning, informationsdelning samt samlad lägesbild.
Fastställs av	Beredningsgruppen
Författare	Thomas Sjödin
Dokumentversion	0.5
Dokumentstatus	Arbetsmaterial
Kommunicerat till intressenter	2011-04-08

Utgåvehistorik

Version	Datum	Tillägg/Modificeringar	Förberedd av
0.5	2011-04-08	utkast 1	Thomas Sjödin

Distributionslista för fastställt dokument

Följande är mottagare av projektdirektivet

Forum	Ingång
Beredningsgruppen	Patrik Åhnberg
Styrgruppen	Magdalena Bosson
Samverkanscentralens fastighetsprojekt	Per Magnus
Regionala Rådet	Hans Spets
Programledare & stödfunktioner	Frank Strand

Innehållsförteckning

1	Projektdirektiv verksamhetsprojektet.....	4
1.1	Översikt projektdirektiv.....	4
1.2	Beskrivning av programmet för arbetet med Samverkanscentralen och Samverkansfunktionen..	4
2	Projektmål.....	5
2.1	Syfte.....	5
2.2	Mål.....	5
2.3	Delmål.....	5
2.4	Koppling till programmålen.....	6
3	Projektöversikt.....	7
3.1	Omfattning.....	7
3.2	Projektupplägg.....	7
3.3	Tidplan och fasindelning.....	8
3.4	Aktiviteter och leveranser.....	8
3.5	Projektberoenden – Samverkanscentralen & Samverkansfunktionen.....	8
3.6	Projektberoenden – gentemot Fastighetsprojektet Samverkanscentralen.....	9
3.7	Ekonomi.....	9
	Egen personals arbete med projektet.....	9
	Konsultstöd för verksamhetsutveckling.....	9
	Övriga förväntade utgifter.....	9
4	Projektinformation.....	10
4.1	Projektledare och projektorganisation.....	10
4.2	Projektmedlemmar.....	10
4.3	Intressenter utanför projektet.....	11
5	Riskhantering och kritiska framgångsfaktorer.....	12
5.1	Riskhantering.....	12
	Säkerhetsklassning av projektet.....	12
	Övergripande riskanalys.....	12
5.2	Kritiska framgångsfaktorer.....	13
	Kvalitetssäkring.....	13
	Kommunikation.....	13
	Rapportering.....	13

1 Projektdirektiv verksamhetsprojektet

1.1 Översikt projektdirektiv

Projektdirektivet dokumenterar projektets bakgrund, mål, syfte, förväntningar och förutsättningar. Projektdirektivet tilldelar projektledaren mandatet att påbörja arbetet med projektet och tydliggör under vilka förutsättningar detta kan och ska göras. Projektdirektivet berör, antingen direkt eller genom referens till bilagor, följande områden:

- Projektinformation
- Projektmål
- Projektöversikt
- Riskhantering och kritiska framgångsfaktorer

1.2 Beskrivning av programmet för arbetet med Samverkanscentralen och Samverkansfunktionen

Stockholm som landets huvudstad är säte för Sveriges centrala ledning, kungahuset och många utländska beskickningar. Sveriges finansiella centra återfinns inom en mycket begränsad yta i centrala Stockholm. Många huvudkontor för samhällsviktig verksamhet samt centrala myndigheter finns i länet och mer än en femtedel av landets befolkning bor i länet. Storstadsregionen växer allt snabbare och har genom sin växande omfattning och komplexitet en särskild sårbarhet, där effekten av störningar är förknippade med stora samhällsekonomiska konsekvenser.

Slutsatser från genomförda övningar och utvärderingar efter inträffade händelser visar på ett behov att utveckla och stärka samverkan mellan berörda aktörer, i syfte att gemensamt hantera situationer ur ett helhetsperspektiv vid mer ansträngande situationer.

Med anledning av detta har ett antal projekt initierats i regionen, i syfte att utveckla och stärka samverkan mellan utvalda delar av länets aktörer. Samverkansfunktionen, som drivs av Länsstyrelsen, och Samverkanscentralen, som drivs av Stockholms stad, är två av dessa. Projekten är inte identiska, men har ett stort antal beröringspunkter, projektberoenden och överlappande delar.

Genom att bedriva utvecklingsarbete för dessa två gemensamt i form av ett program hanteras utmaningen att samtidigt genomföra två stora projekt med ett stort antal kopplingar och projektberoenden emellan.

2 Projektmål

2.1 Syfte.

Detta projekt syftar till att:

- senast 2014 ha uppnått en god samverkansförmåga mellan berörda aktörer i Stockholms regionen, avseende gemensam omvärldsbevakning, informationsdelning och samlad lägesbild. Det innebär att samverkansfunktion stockholmsregionen är förstådd och implementerad hos relevanta aktörer och att den används på ett naturligt sätt i syfte att uppnå en effektivare samverkan och koordinering i vardag såväl som kris.

2.2 Mål

Övergripande projektmål 2011 – 2014

Målet är att implementeringen i deltagande organisationer är genomförd under 2014. Med implementering avses exempelvis ändrade rutiner för omvärldsbevakning, informationsdelning och den samlade lägesbilden. Det viktigaste kvittot på implementering är att samverkansfunktionens delmål är uppnådda och att de principer, arbetssätt och metoder vi arbetat fram används vid händelser eller ökad hotbild på ett naturligt sätt av flertal organisationer.

2.3 Delmål

1. Deltagande parter ska gemensamt arbeta fram en arbetsplan/projektplan för hur man i Stockholmsregionen kan åstadkomma eller förbättra strukturer, rutiner och metoder för att hantera ledningsproblematik vid stora olyckor och kriser.
2. Utveckla struktur, principer för samt förmåga till gemensam omvärldsbevakning och informationsdelning
3. Utveckla metoder, arbetssätt och tankesätt för en samlad lägesbild som underlag för enskilda såväl som gemensamma beslut.
4. Principer och metoder för omvärldsbevakning, informationsdelning, samt samlad lägesbild ska vara framtaget under 2011. Under året ska principer och metoder och arbetssätt för omvärldsbevakning och samlad lägesbild prövas vid Telö11, EnSaCo i september samt vid andra relevanta tillfällen. Under 2011 ska deltagarna i projektet ha förbättrat förmågan att samverka vid kris.
5. Strukturer och arbetssätt för omvärldsbevakning, informationsdelning, samt samlad lägesbild ska vara etablerade under 2012 genom att testas, utvärderas vid samverkansövningar.
6. Informationsinsatser med seminarier, workshops etc. skall genomföras för att sprida och diskutera principer, metoder och strukturer för omvärldsbevakning, informationsdelning och den samlade lägesbilden. Strukturena ska vara generella och kunna inkludera de i en händelse involverade aktörerna. Därför är det viktigt att strukturer och principer även är kända utanför de aktörer som är involverade i utvecklingen.
7. Under 2012 kommer kompetenshöjande aktiviteter att genomföras för dem som deltar i projektets samt för samverkande aktörer.

8. Regionala ledningsövningar skall genomföras som ledningsövningar. När beslutas i samband med framtagande av projektplanering
9. En handbok eller motsvarande dokumentation för samverkansfunktionen är framtagen under 2013.
10. 10. Regionala övning genomförs som involverar alla funktioner samt operativ, strategisk och normativ ledningsnivå. När beslutas i samband med framtagande av projektplanering
11. Ett större seminarium genomförs i syfte att beskriva möjligheterna med samverkansfunktionen i en bredare krets. När beslutas i samband med framtagande av projektplanering

2.4 Koppling till programmålen

Programmet i sin helhet syftar till att utveckla och skapa förutsättningar för en förbättrad samverkan mellan relevanta aktörer i Stockholmsregionen. Detta projekt kommer behandla samverkan vid kriser, med utgångspunkt i hur samverkan sker i vardagen. Behovet av samverkan i vardagen kommer att fördjupas inom projektets ram och vardagssamarbetet kommer ofta vara en förutsättning för effektiv samverkan vid kris.

Detta projekt kommer genom att utveckla formerna och metoderna för att gemensamt arbeta med omvärldsbevakning, informationsdelning och skapa en samlad lägesbild resultera i ett antal centrala förändringar i förutsättningarna för regionens aktörer att samverka. Alla de nämnda delarna omfattas i målen för Samverkansfunktionen och målbilden för Samverkanscentralen.

Samverkansfunktionens mål:

Projektet ska leda fram till gemensamma modeller för koordinerad krishantering i stockholmsregionen. Projektet ska också parallellt sträva efter att principer, metoder, strukturer och verktyg är implementerade hos relevanta aktörer samt kända för presumtiva samverkansaktörer.

Berörda delar ur Samverkanscentralens målbild:

- Effektivare Samverkansprocesser
- Samordning inför förutsedda händelser
- Informationsdelning mellan samarbetspartners
- Bättre nyttjande av varandras resurser
- Gemensamma riktlinjer för teknik
- Samverkansledning för att stärka vår förmåga

Ett exempel på vardagssamverkan som dock utvecklingsmässigt ligger inom projektets ram är de veckovisa informationsdelningsmötena som har genomförts sedan 2010-03-25. Metodiken för mötena är överförbar till både inträffade händelser och hot om händelser i syfte att skapa en gemensam lägesbild samt att koordinera åtgärder. En förutsättning för att använda verktyget vid en händelse är att den är känd sedan tidigare vilket innebär att "vardagssamarbetet" är en förutsättning.

3 Projektöversikt

3.1 Omfattning

Arbetet med PROJEKTET syftar till att belysa och utveckla våra gemensamma behov av gemensam omvärldsbevakning, informationsdelning och samlad lägesbild. Vi är nu inne i en utvecklingsfas som kräver särskild satsning och samverkan med många aktörer. När strukturen för samverkan är implementerad i respektive organisation, senast vid utgången av 2014, bedöms den fortsatta förvaltningen och utvecklingen av samverkansstrukturen kunna hanteras inom ordinarie verksamhet och resurser

I arbetet ingår inte utveckling av tekniska system.

En viktig del i projektet är att kontinuerligt testa de principer, metoder och strukturer för ökad samverkan. Därför kommer särskild vikt läggas vid att kontinuerligt utvärdera arbetsätt, händelser och övningar. Ett exempel på detta är att informationsdelning har pågått varje vecka sedan 25 mars 2010 och att utvärdering behövs för att utveckla metod och definiera kompetensnivåer.

Kunskapsuppbyggnad är en viktig del i utvecklingen av samverkansfunktionen och är nödvändig för att uppnå gemensam förståelse för behov av samverkan. Seminarier, studieresor, workshops, utställningar skall därför genomföras inom projektets ram. Projektet ska inte utveckla teknik men kan komma att pröva olika tekniska lösningar för att uppnå bästa effekt. Projektet har som mål att efterhand definiera behov av kunskapsnivåer för organisationer och individer som ingår i samverkansfunktionen.

Projektets del- och slutresultat kommer fortlöpande att förankras och kommuniceras med regionala rådet och länets kommuner samt övriga berörda aktörer i samband med möten, seminarier och konferenser.

Kontinuerligt erfarenhetsutbyte ska ske med liknande samverkansprojekt såsom Certus i Jämtland, GotSam på Gotland, USam i Västmanland, CeSam i Uppsala m.fl.

MSB kommer att vara en viktig samarbetspartner med anledning av deras roll som sammanhållande för nationell utveckling av krisberedskapen samt utvecklare av verktyg och system för effektiv krishantering.

3.2 Projektupplägg

Arbetet med Samverkansfunktionen och samverkanscentralen syftar till att stärka den gemensamma förmågan att hantera händelser från vardag till kris i Stockholmsregionen genom att:

Varje deltagande organisation redovisar hur de arbetar med omvärldsbevakning, lägesbild ur eget perspektiv idag och tar del av varandras arbetsätt och metoder för att utveckla gemensamma strukturer, arbetsätt och metoder. Detta för ett utökat samarbete i dessa delar i vardagen för att få en gemensam ökad förmåga till samverkan och beslutsfattande i kris.

Varje deltagande organisation deltar i utveckling av informationsdelningsarbetet i vardagen för att gemensamt kunna tolka trender och se signaler på förestående händelser för att i bästa fall förebygga att händelser sker eller mildra effekterna genom att tidigt varsebli hot och risker genom en öppen och bred informationsdelningsrutin i vardagen.

De parter som på en strategisk nivå har att förbereda och planera arbetet i såväl förebyggande arbete som i kris genom god egen och gemensam planering kommer involveras i utvecklingsarbetet

Dessa parter är:

- Länsstyrelsen Stockholms Län

- SOS Alarm AB.
- Södertörns brandförsvärsförbund
- Storstockholms brandförsvär
- Stockholms lokaltrafik
- Stockholms läns landsting
- Polisen Stockholms Län
- Stockholms stad, Stadshuset
- Vägverket
- Trafik Stockholm
- Kommunrepresentant norr
- Kommunrepresentant mitt
- Kommunrepresentant syd

3.3 Tidplan och fasindelning

Tidplan sätts upp för respektive år. En detaljerad tidplan för 2011 kommer att arbetas fram av projektet, för att fastställas som en del av projektplanen av beredningsgruppen under våren 2011. Arbetsgrupper kommer att definieras och besätts, kompetensutvecklingsbehov mm kommer att förtydligas i arbetet med projektplanen.

3.4 Aktiviteter och leveranser

Fas	Aktivitet	Leverans
2011	Framtagande av projektplan	1 juni 2011
2012		
2013		
2014		

3.5 Projektberoenden – Samverkanscentralen & Samverkansfunktionen

Då arbetet med gemensam omvärldsbevakning, informationsdelning och samlad lägesbild är en del av det underlag som behövs för ett lyckat informationsarbete ser vi behov av delning och beredning med gruppen som arbetar med information och kommunikationsfrågor. Beträffande gruppen som arbetar med analys så behövs även ett samarbete i form av delning och beredning av frågor då den funktionen dels är beroende av den omvärldsbevakning som bedrivs som underlag för sitt arbete även kommer att se behov av inriktning av omvärldsbevakning.

3.6 Projektberoenden – gentemot Fastighetsprojektet Samverkanscentralen

För att undvika projektkrockar så är det viktigt att beakta att Samverkanscentralens fastighetsprojekt som svarar för utveckling och planering av den fysiska planering och det tekniska stödet i byggnaden, är det nödvändigt att avstämningar görs för att inte i efterhand se att viktiga delar glömts bort då tekniken inte får vara styrande eller gränssättande utan stödande för ett lyckat samverkansarbete.

Om det trots ett förtänksamt arbete skulle uppstå projektkrockar är det viktigt att snabbt sammankalla de olika projektansvariga med beredningsgruppen för att så tidigt som möjligt göra prioriteringar om vad som skall göras.

3.7 Ekonomi

Egen personals arbete med projektet

Varje parts egen personal som deltar i arbetet gör detta på egen bekostnad.

En förutsättning för samverkande organisationernas deltagande är att de får stöd processmässigt. Därför är den gemensamma bedömningen att en gemensam process/projektledare är vital för projektets genomförande. Behovet av utredning samt process/projektledare är störst i början av projektet. Årskostnaden bedöms därför sjunka desto längre projektet löper för att vara helt implementerat år 2014.

Ekonomiska resurser tilldelas och fördelas efter beslut av styrgruppen.

Konsultstöd för verksamhetsutveckling

Se kommande projektplan

Övriga förväntade utgifter

Se kommande projektplan

4 Projektinformation

4.1 Projektledare och projektorganisation

Thomas Sjödin Länsstyrelsen Stockholms län

4.2 Projektmedlemmar.

Organisation	Funktion/Verksamhet	Namn på representant	Roll i projektet
Länsstyrelsen Stockholms län	Samhällsskydd och beredskap	Thomas Sjödin	Projektledare
Alla eller delar av nedanstående			
SOS Alarm AB	Driftavdelningen		Sakkunnig
Södertörns brandförsvarsförbund	Chef		Sakkunnig
Storstockholms brandförsvär	Chef Larm och Ledning		Sakkunnig
Stockholms lokaltrafik	TiB ansvarig		Sakkunnig
Stockholms läns landsting	TiB ansvarig		Sakkunnig
Polisen Stockholms län	VB ansvarig		Sakkunnig
Stockholms stad	Säkerhetssamordnare		Sakkunnig
Trafikverket	TiB ansvarig vår region		Sakkunnig
Trafik Stockholm	Chef		Sakkunnig
Kommunrepresentant norr	Säkerhetssamordnare		Sakkunnig
Kommunrepresentant mitt	Säkerhetssamordnare		Sakkunnig
Kommunrepresentant syd	Säkerhetssamordnare		Sakkunnig

4.3 Intressenter utanför projektet

De intressenter som nära följer projektets utveckling och kan komma att involveras i projektets arbete.

Företag/organisation	Funktion	Kontaktperson	Anknytning till projektet
Kustbevakningen			
Sjöfartsverket			
Försvarsmakten			
MSB			
Swedavia			
Radio Stockholm			
Övriga projekt inom programmet			

5 Riskhantering och kritiska framgångsfaktorer

5.1 Riskhantering

Ett projekt där verksamheter av den samhällsbetydelse som omfattas av detta projekt ställer stora krav på ett aktivt och strukturerat arbete för att identifiera risker och den potential som finns i projektet. Detta gäller såväl projektets genomförande som situationen när den ordinarie verksamheten är i full gång.

Säkerhetsklassning av projektet

Bedömning utifrån säkerhetsskyddslagen om hela/delar av projektet kräver säkerhetsskyddsklassning. Eventuella säkerhetsskyddsavtal ska upprättas mellan parterna.

Utifrån denna rubrik har bedömning gjorts att det inför uppstart av projektet finns anledning att göra en säkerhetsskyddsanalys för att klarlägga vilka åtgärder som behöver vidtas för att kunna fastställa ett tillräckligt gott säkerhetsskydd i projektet och nödvändiga skyddsåtgärder. Skyddsvårt i processen är enskilda organisationers krishanteringsförmåga och deras förmåga att hantera allvarliga störningar i samhällsviktig verksamhet. Det innebär att det måste finnas ett förtroende mellan delaktiga aktörer att vara trygg nog att kunna lämna ifrån sig sådana upplysningar som också kan innebära sårbarheter och svagheter i förmågan. Att bibehålla förtroende i förhållande till delaktiga aktörer är i sig skyddsvårt med hänsyn till framtida arbete.

I detta arbete är det viktigt med avstämning med projektet som arbetar med Sekretess.

Att arbeta med:

5§ säkerhetsskyddslagen och 5§säkerhetsskyddsförordningen,
2§ lagen om straff för terroristbrott,
1kap.5§ RPSFS 2010:03
Kap. 1.3 säkerhetsskydd – en vägledning. (SÄPO)

Övergripande riskanalys

Detta arbetas med den arbetsgrupp som kommer att formeras!

Gör en övergripande riskanalys av projektet och presentera den här inklusive följande moment:

- Värdering (sannolikeht och konsekvens)
- Prioritering av värderade risker
- Bemötande, inklusive ansvarig och klartid.

Risk för...	På grund av...	Sannolikhet (1-5)	Konsekvens (1-5)	Riskvärde (S*K)	Åtgärdsförslag	Ansvarig	Klart
Personalbortfall	Resurser	2	4				
Representantbyte	Ändrade arbetsuppgifter	2	2				
Sjukdom		3	4				

Ekonomi	Ändrade förut sättn inga r	2	5				
Konflikte r	<i>Intressen kolliderar</i>	2	3				

5.2 Kritiska framgångsfaktorer

Kvalitetssäkring

För att skapa enkelhet och förutsägbarhet för projektets ingående parter skall projektmotodiken som fastställts i projektplanen användas.

Erfarenheter från övningar/skarpa händelser

Viktigt är att erfarenheter från övningar och skarpa händelse och behov av implementeringar hos aktörerna även genomförs.

Kommunikation

Kommunikation har blivit identifierat som en framgångsfaktor för programmet i sin helhet. Arbetet ska genomsyras av en hög grad av kommunikation till intressenter inom och utom projektet. För att säkerställa detta skall en kommunikationsplan upprättas för projektet där lämpliga kanaler och kommunikationsbehov identifieras i samråd med den kommunikationsresurs som stödjer programledaren.

Rapportering

Veckorapporter skall levereras av projektledaren i enlighet med programmets fastställda rapporteringsrutin.